

Lepedőhágcsó az ablakban

Vágó Ágnes

Eilatban történt meséli Sugár András, a Westel 900 vezérigazgatója a vele szemben álló, narancsszínű anorákos férfiakkal, akiknek lábánál egy-egy kutya hever , amikor éjjel arra riadtunk, alattunk mozog a föld, felettünk csörömpölnek a csillárok. Kiugrott mindenki az ágyból, szaladt a folyosóra. Aztán a remegés megszűnt. Mint később kiderült, az izraeli tengerpart ismert turistaparadicsomát 6,8-es erősségű földrengés rázta meg. Szerencsére az ijedségen kívül senkinek nagyobb baja nem esett hála a jól megtervezett épületeknek. Sajnos, idén Törökországban, Tajvanon, Mexikóban és még sorolhatnánk tovább a földrengés sújtotta helyeket, ennél rosszabbul jártak a helybeliek és az odalátogatók. Sokan meghaltak, még többen megsebesültek. Megmentésükben vagy megtalálásukban segítettek Önök, és főként kutyáik. Köszönjük ezt nekik is, sok ember nevében fejezi be mondandóját a vezérigazgató.

Ugye kitalálták, az utolsó szavak kiknek szóltak? Azoknak, akiket ma Magyarországon és számos helyen a világon nagyon jól ismernek: Mancsnak, a szupervékonyágú német juhászkutyának, és barátjának, Vikingnek, az airdale terriernek.

Hogyan indul egy speciális mentőkutya sorsa? Úgy, mint minden más ebé: megszületik, az anyja mellett marad méghozzá jó sokáig

Jövés-menés szatyorban

Biztos széppihentém a dolgot, de minek? vonja meg a vállát Mancs híressé vált gazdája, Lehoczky László, a miskolci Speciális Felderítő és Mentőcsoporthoz vezetője, amikor ezekről az időről beszél. Az az igazság, Mancsi volt a legsatnyább, a legcsínyacskább a 11 kölyök közül, így már csak ő meg egy másik, szintén nem szépségbajnok testvére volt a tenyésztőnél, amikor elmentem hozzá. Miközben beszélgettünk, az egyik kiskutya a nadrágom szarát cibálta. Így aztán hamar el is dőlt, melyiküket viszem haza. Mancs első két éve úgy telt, mint bármely másik speciális kiképzést kapó kutyáé: napi három órán át foglalkoztam vele, megismertettem különleges helyzetekkel. Hozzászoktattam a zajokhoz, fűsthez, mozgáshoz, hogy bizonytalan talajon is biztonságosan mozogjon. Az első időkben nejlonszatyorban hurcoltam mindenhol magammal. Sőt, fel-alá lóbáltam, így fejlesztve az egyensúlyérzékét.

Mancs ma is mindennap ennyit edz?

Nem, hiszen nincs már rá szüksége. Azonban tény, Törökországban, sorra csak halottakat jelezhetett a romok alatt. Ezért Sanyi elelbújt alkalmanként a törmelék közé, hogy néha élő embert is találhasson, ne "álljon be" az orra kizárólag holtakra.

Sanyi, azaz Bagyó Sándor a Központi Különleges Mentőszolgálat tagja. Ők nem kutyával dolgoznak, viszont a különlegesen veszélyes mentések specialistái: árvizeknél, szokatlanul nagy havazáskor, barlangi baleseteknél azonnal ott teremnek. Mancs kutyatársa Viking, gazdája a szintén miskolci illetőségű Kelesényi Csaba:

A terrierem, Mancsral ellentétben, csak élő embert jelez. Ezért főleg akkor "vetjük be", ha a német juhászkutya tétovázik.

Az a bizonyos, bűvös hat óra   hümmögnek mindannyian a két mentőcsapatból. Amikor látják értetlenségemet, elmagyarázzák:

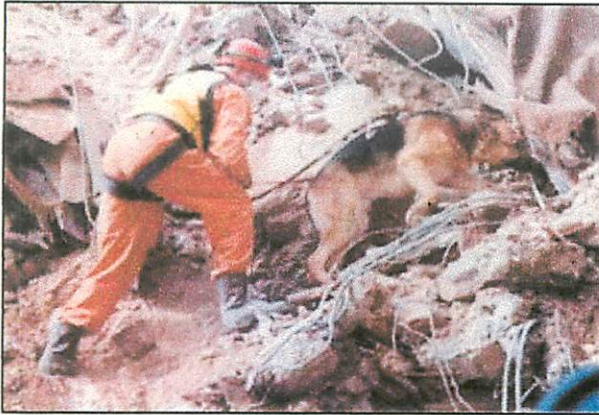
A halál beállta után a kutyák még hat órán keresztül élőnek jelzik a frissen elhunytat. Ekkor szoktak bizonytalanodni a mentő- és jelzőkutyák.

Nicsak, a pitbull is!

Amikor a csapat Törökországban, Izmitben a szállodába megérkezett, a hoteltulajdonos a következő szavakkal fogadta a magyar kutyás mentőket: Érezzék jól magukat, fizetni semmit nem fognak, mert Önök mindannyian a vendégeim.

Ez Hatira miatt volt, nem igaz?

Így van. Amióta Mancs a hároméves kislányt 82 órával a földrengés után a romok közt élve megtalálta, attól kezdve a csapatunkat szinte nemzeti hősként ünnepezték. Az emberek megállítottak az utcán, megöleltek, sírva borultak a nyakunkba. Csak amiatt szomorkodtak néhányan, hogy az életmentő kutyus milyen sovány.

Tényleg nem erős csontozatú és felépítésű. Talán nem kap eleget enni?

Ezt vetik mindig a szememre, pedig a kutya direkt ilyen, hiszen másképp hogy férne be a romok közé?! Egyszer Miskolcon megállított egy néni az utcán, fejét csóválva elővette a pénztárcáját, és előkaparta belőle az utolsó százast. Nekem akarta adni, hogy vegyek belőle némi elemózsiát a "szegény, éhező párának, amelyik

pedig annyi életet ment."

Más országból érkező mentőcsapatok is főként német juhászkutyákkal dolgoznak?

Sok csoporttal találkoztunk, főleg a szállodában, esténként jöttünk össze a máshonnan érkezőkkel. A spanyolok szintén német juhászkutyákat hoztak magukkal, de emellett labradort és golden retrievert is. A franciákon lepődtünk meg a legjobban, mert a malinois mellett (ez egy belga juhászkutya-változat) pitbullok voltak velük. Mint kiderült, a pit az egyik legjobb halottkereső.

Család nélkül nem megy

A két csoport minden tagjának felesége, gyerekei vagy menyasszonya van.

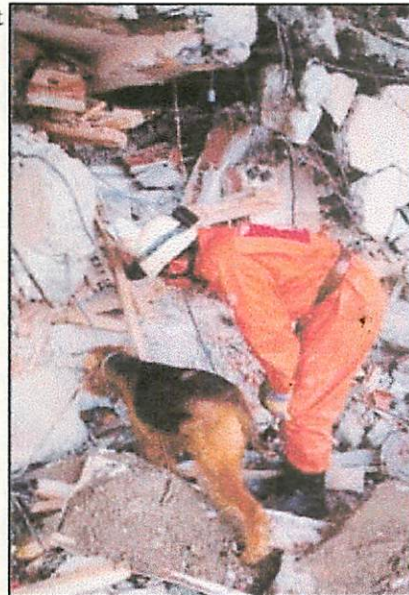
Nyugodt háttér nélkül ezt nem csinálhatnánk mondják szinte egyszerre. Igaz, volt már, hogy számtalanszor lemaradtunk esküvőről, gyerek iskolai évnyitójáról, de a szeretteink megszokták, hogy ránk sosem alapozhatnak családi programot. Az is természetes, hogy az ajtó mellett mindig ott a holmink becsomagolva; így akár mikor indulhatunk.

Akár a szülésre váró kismamák. És mi van a pakkokban?

Bármilyen szélsőséges időjáráshoz alkalmas ruhák, különlegesen tartós italok, ételek, minimális pipereholmi. És persze szárazkaja a kutyáknak.

Kicsit úgy érzem magam veszi vissza végül a szót Mancs gazdája, Lehoczky László, és közben megsimítja okos kutyája fejét , mint azok a lakók, akiket Törökországban láttunk a földrengés után. Amerre jártunk, lepedőkől összezsugorított hágsók lógtak le mindenütt az utcákra, hiszen a bentlakók tudták, bármelyik pillanatban ismét elindulhat alattuk a föld, akkor pedig azonnal menekülniük kell.

Miközben Mancséről e sorokat írom, a rádióban éppen híreket mondanak: Miskolcon Hatira, a hároméves török kislány meglátogatta édesanyjával a megmentőit. A következő híradás pedig arról szól, hogy Kaliforniát 7-es erősségű földrengés rázta meg.

A magyar speciális mentőcsapat tagjainál a csomagok kéznél, közvetlenül az ajtó mellett. Ha hívják őket, máris indulnak.

Magyar "Medicoptersek"

Nagy sikerrel vetítik az egyik kereskedelmi adón a "Medicopter 117" című német sorozatot. A film főhőseinek magyar "alteregói", azaz megfelelői, Manga Mihály mentési vezető és csapata, akik mind a Központi Különleges Mentőszolgálat tagjai. ők is részt vettek a törökországi mentési munkálatokban, és a novemberi güdzei tragédiánál szintén azonnal ott termettek.

A Polgári Védelem Országos Parancsnokságának riasztására indultunk a Malév első, menetrend szerinti járatával. Vittük a különböző, speciális alpinista technikai mentőeszközöket, műszaki berendezéseket, a romok közti kutatáshoz szükséges felszereléseket.